

עין משפט
ור מצוה

לה:

השולח פרק רביעי גיטין

מסורת הש"ס

(א) (מדרים טו. עב. פס.י.)
(ב) מסת טו. א. וי' וי'
טו' כבודות מה: ד'ה
היטל, (ד) כבודות מה:
(ה) וטעם דמפסו, ו' וי'ג'
ולא שייך רש"י.

גליון הש"ס

נב' נכתב אין פירוש
איות. עין משפט למלך
פ"ב מהל' מידות ה"א ח.

הגהות הב"ח

(א) נב' מהל' עטמח לא
דמיטר:

הגהות מור"ב

א) הוסיף ד"ה אלל נשאל
אין מדיין אמה וא"ח
וידיעה וכו' וכן קשה
במקו. עין שו"ת שער
אפרים סי' ע"ג דף טז
ע"א וי"ב פ' רומ ד'
דיבר ט:

תוספות ר"ד

התקן ר"ד הוקן וכו' אמר
רב הונא ל"ש אלא בשלא
נשאת אבל נשאת אין
פירוש אותה נשאת מיט'
לא דמיטר לה בעל כי
לא נשאת נמי לבי מינסבא
מיטר לה בעל אין הבעל
מיטר בקודמין: וליחוש
דלמא אולא לגבי חכם
ושרי לה קסבר לפיטוס
את הנדר הוא צריך פי'
הנשאל לחכם על נדרו
צריך לפיטוס לו לפה נדרו
הנדר הוא ואם לא לפיטוס
לו הכל אינו מותר. ואם
תפרש לו התקן למה נדרה
לא יחיה לה:

בבא א מ"י פט"ו מהל'
איות ה"א יב פסג
פסין פה טו"ט א"ר"פ סי'
ב פט"ו ט'
ל ב מ"י פ"א מהל'
ודרש ה"א יב פסג
לא"ן נהג טו"ט י"ד סי'
הל ספי' לה:
לא ג מ"י פ"י מהל'
שנעטת ה"ל"כ וי"ד
מהל' נדרים ה"ל"כ פסג
לא"ן רמא טו"ט י"ד סי'
רמא ספי' י'
ל ב ד ה מ"י פ"י מהל'
נשאל מקדש לביט':

מוסף רש"י

הורשא נשים בעבירה.
נדרה ותלנה וכו' וכו'
ה"ה.
סכא ש"ר עמוד ה"ב:
על דעת רבי. ועל דעת
ר"ד (מכות טו.) שמתירם
לו נדר (ש"ר כ"ג.) והרי
מילי. דל"ן לו הפרה
לכר שחיה על דעת
נדר (נבוכות מו.) דרודה
פסע בירוקי מלקח אונס
ומתים (שם) מסא אונס
יציר מדי (מכות סו.) רב
צדק כורא. נשמתה ידו
ולא היה טכח שמו (לקמן)
ב: נדרה הנד היה טעיה
בשפוטו מתקן החתום
וכבר ידוע שגם שם הוא
חמתה ומעיל החתום
שמו. והתפרש בעל אמת
ל"ד כורא היתום. א"ח
אלל טעיה ופסח על
לכר משפטים. וזו הנה
אלל נדרה דעיס זה הנה
שמתים וסמא עטמח
היו עשירי ורבי"ב ב"ב
ספ"ג. צדק חותום. ע"ק
של דקל (לקמן טו.) מרות
של דקל ועשיתם היה
לך מקדש חתום שמו
ג"כ ש"ה. רב חסדא
סמך. חתום סמך. פסחו
(ש"ס.) רב הושעיא ע"ר.
חמס ט"ן שמת (ש"ס.)
בכורא. נס שפוטין עליו
ר"ל של פטירה וקפוח
(טו.) חוק של פטירה.
שפ"ה לג"ח (ב"ב ש"ס.)
שנעטת מהלכות זה
את זה. מפי השפיעת
השפיעת (ב"ב כ"ג.) עמד
התקין פרוסבול. התקין
תקנה שלל שמתים. היא
מותר שמתו ל"ד
וכסב על"ן פרוסבול
(ש"ס.) פרה. ר"ח שמו
השפיר על חתומו דתמו'
נה (ד' ט"ל פט"ס.)
לומר ר"ח לשפיעת שלל
יפסדו שלל (רבי"ב
ב"ב טו.) וי"י לקמן ט"ז.
וספרני לכס פלוני
ופלוני דיינין. היא
מותר שמתו ל"ד.
דאייה לא תבע ליה לבעל
חוב אלל כ"ד וכן ירדן
לכסוי ולא קיימא היה לא
יטע (ש"ר כ"ג.) שאבנבו
כל זמן שארצה. וזו לא
שמתה ל"ה שפיעת. דלא
קיימא נ"ה לא יטע
שאלן חובע חומו אלל
ר"ד (ב"ב כ"ג.) וזה
דבר השמיטה שפוטו.
מכ"כ השפיעת כפ"ס.
אמאי מניו מרי מניו
שפיעת שמתו (ש"ר כ"ג.)
בזמן שאתה שומע שמת
קיימא. כגון מנדר ולאחר
שלא (ש"ר כ"ג.)

גמ' יבמין הוה. פי' בקונטרס שנתן לה גט לפוסלה על הארץ
וכתובתה על נכסי בעלה הראשון וקשה דלא היה להם להחזיר
גט דלא יתנה כתיבה ויבנות עד שמתלון והיה להם לנכסו שחללה
ואמר ר"י גט יבמין הוה דלאחר שנתייבמה גרשה היכנס וכתובתה
על נכסי בעלה הראשון ומור"א
הימירא משום דקא ערחה קמי
אמרי: אבל נשאת אין פירוש
אותה. וא"ת ודיריה א' שלל תאלל
ככר זה אם נתינת משל בעלה ותאלל
לאלתר בפנינו וכן קשה בסמוך
דפריך וליחוש דלמא אולא לגבי חכם
ושרי לה ולכרי אליעזר דלאחר כפרק
עברה המאורקה (מדרס דף עה. ודף
עו.) שיכול להפר כל נדרים שעמדה
לידור אחי שפיר דאיכא למיחש שמה
ככר הפך לה כל מה שעמדה לידור
אזל לשאר תנאי קשה וי"ל שאינה
חוששת אלל כנדר שעל ידה היא
עומדת באיסור כל ימיה וא"ת ומדירה
כפני בעלה ויאמר לה קיים ליכי
דלא אין יכול להפך כדאמר בפ'
עברה המאורקה (דף עט דף ע"ג.) וי"ל
דחיישין שמה יפר לה בלחש קודם
שיאמר קיים ליכי וא"ת ודיריה על
דעת רביס דל"ן לו הפרה כדאמר
אמימר לקמן וי"ל לדעין נדרי אשמו
אין לתקן בין כרביס בין על דעת
רביס ויחול לנדר הונא כרביס יש
לה הפרה ה"ה על דעת רביס דכיון
כרביס הונא לית ליה דלמימר והא'
דאמר אמימר אפי' למאן דאמר יש לו הפרה לא קאי ארז
הונא אלל דלרבען דרבי יהודה דמתמיתין דתנן (לקמן דף מה:)
ר' יהודה אומר כל נדר שידעו בו רביס לא יחזיר משום פליתותא
שנדרה נדר שאין לו הפרה ושלא ידעו בו רביס יחזיר דלא חייש
לקלקולא ורבען פליגי ואמרי לא יחזיר משום קלקולא ולא מפלגי בין
דקאמר לרבען אטו התם מי חיל עליהו שבעה כלל משמע דלרבען יש לו הפרה וא"ת לאמימר והא' על דעת רביס אין לו הפרה א"כ
ע"כ לא בכל ענין אמרי רבען דלא יחזיר דבעל דעת רביס ליכא לקולא א"כ כרביס נמי מנא ליה דסברי דיש לו הפרה וי"ל דכרביס
הסובר רבי יהודה אם איכא דלרבען אין לו הפרה הוה ליה לרבען לפרושי ולחלק ולומר איפכא מדר' יהודה אלל בעל דעת רביס אם
לחוש דלא יחזיר נמי לא יהודה נמי לא יהוה על דעת רביס ועוד דבעל דעת רביס לא פסיקא ליה לרבען למתני דיחזיר לפעמים
יש היחר בעל דעת רביס כגון מדעתם של אותם רביס או לדבר מזהו ואיכא לקולא אלל כרביס אם איכא דל"ן לו הפרה היו ליה למתני
דיחזיר דמילתא דפסיקא היא דכשום ענין אין לו הפרה למ"ד אין לו הפרה לא שגא לדבר מזהו ולא שגא לדבר הרשות מדע דמעשה
ל"ה למתני ולמאי דפרישית דרב הונא פליג דאמימר אחי שפיר דלמתני' ליכא למיפך דהא איכא למימר דמדריין על על דעת רביס
אלל לרב הונא לא מני לגמרי הכי אלל למאי דפי' דגבי חכם מודה רב הונא בלא רב הונא הוה מני למיפך למתני' וי"ל דלא
מני למיפך למתני' בלא רב הונא דאיכא למימר שנדר אחתה על זה הככר ותאלל לאלתר בפנינו אלל לרב הונא דקאמר ניסת אין מדיין
אותה ואין מועיל להדירה על הככר שאינה חוששת כיון דאינה באיסור כל ימיה כי לא עסק נמי יחוש דלמא אולא לגבי חכם ושיי' לה וא"ת
בין חכם בין בעל אין יכוילן להפר שלל בפני היחומים הא אמרי' כנדרים בפ' ר"א (דף סה.) דהמודר הנאה מחבירו אין מתירין לו אלל
צפון וליף ממשא ודקיימו נדרת כמדון לך והמיר נדך וי"ל דבדיעבד אם הפך מופר מדע מדקמין דקיימו שהיה המודר אמור על
מה שהתירו לו כשהדרין שלל בפני נבוכדנזר ועוד דעטם דל"ן מתירין לו אלל בפניו מפרש בירושלמי דנדרים דלאחר התם בפ' השותפין
המודר הנאה מחבירו בפניו אין נשאל אלל בפניו שלל בפניו נשאל בין בפניו בין שלל בפניו ר' יוחנן אמר מפני הנושה ור' יהושע בן לוי
אמר מפני השעד ותאלל האל פלוגתא כהל"ן פלוגתא דתניא יום הכפורים נריך לפרט את מעשיו דברי ר' יהודה בן כתיבא ר"ע אומר אין
נריך לפרט את מעשיו פי' מפני הנושה שנתכייס בפניו נמה שנדר הנאה ממנו וכן מפרט מעשיו כדי שיתכייס ממנו וא"ת מפני השעד
פי' שלל יתשדוהו שעבר על נדרו ולכן נמי לא יפרט מעשיו שלל יתשדוהו בשאר עבירות והשתא מיחא הכא דלא שייך לא נושה ולא חמד
דלא ידעי אם קבלה כלום מכתובתה והא' דליף ממשא ודקיימו היינו כר' יהושע בן לוי דהתם מפני השעד איכא מפני נושה ליכא:
קסבר צריך לפרט את הנדר. בירושלמי משמע דהכי קיימא לן דההוא דלמא קמיה דר' בון אמר ליה המיר לי נדרי אמר ליה מאי
נדרת ח"ל נדרית דלא מרווחתא אמר ליה וכי עבדין כדון אמר ליה לנחן כקוביא קאמינא אמר ליה ברוך שכתב דכרביס חתמים
שאמרו נריך לפרט את הנדר דאי לאו דפרטת לגדר התרמיהו לך וא"ת בפ' שום היחומין (פרקי דף כג.) גבי מקדיש נכסיו וכו' עליו כתובה
(י) ובעל חוב) דקאמר ר' אליעזר כשהוא מגרשה ידור הנאה ור' יהושע אומר אין נריך ומפרש פלגיני כנדר שהודר כרביס דרבי אליעזר
סבר דל"ן לו הפרה ור' יהושע סבר יש לו הפרה ואינו נריך דקאמר היינו דאית מועיל וא"כ מקשי דפריך התם לעיל ליימא רב הונא
כתנאי אמר לשמעיה דכיון דרב הונא סבר נריך לפרט אמאי אית מועיל וא"כ הא דרב הונא דלריך לפרט היא כתנאי ומיניה לא
קיימא התם מסקנא הכי: **הג' הושא** נשים בו' ה"ה דמני למיפך ממתניתין דהכא:

ושמנום בחמשה מנה. הביאם לפניו ושמון דמיהן חמשה מנה:
גט יבמין הוה. יבמה היה זה שנתן לה גט לפוסלה על הארץ
והיא צאה לגבות כתיבה מנכסי בעלה הראשון שנתארמלה הימנו:
לא שטו. דגביא כהדריה: אלל בשלא ניסא. לאחר כשעת כתיבת
כתובה: דמיטר לה בעל. והוא
סומכת על כך וזוהרית וגובה על
שקר: כקודמין. נדרים שקדמו
לנשואין: נריך לפרט את הנדר.
הנשאל לחכם על נדרו נריך לפרט
היאך נדר הנדר הזה וכן מפרטה
קמיה ליתומים נדרה וכן נדרה אם
נהימי מכתובתי כלום לא שרו לה:
כרביס. נדרת כפני עשרה וקסבר
נדר שהודר כרביס אין לו הפרה:
מאי לאו נדרה השפא. כשעת כתיבה
ללאחר נשואין וקשיא לרב הונא:
מעיקרא. נדרה קודם נשואין גובה
אף אחר נשואין דאית מיטר כקודמין:
דכתיב ואם בית אישה נדרה ונמצא
לו: נודרם וגובה. משמע נודרת
השפא: פנאי היא. לקמן פליגי בה
כפרקין (דף מה:.) איכא למ"ד יש לו
הפרה (פסח) ופליגי לא גביא משום
דמיטר לה: ואיכא למ"ד אין לו
הפרה. ופליגי מדריין לה כרביס
וגביא: דגאזי ליה לדיבוריה. ואינו
מפרש הכל: והכס. אינו מפרש
אלל דעמא מה שימעה הילך לא
יפרט על מה נדר אלל יאמר כך
נדרתי ואסרתי עלי פירות מין פלוני:
משום איסורא. שמה על דבר איסור
נדרה כגון על גיבוי כתובה ובגון
יאסרו עלי כל פירות שנעולס אם
אעבור עבירה פלוני ונא להחזיר את
נדרו סתם ורואה לעבור העבירה:
הנושא נשים כעבירה. כן הנושא

נשים פסולות לכהונה פסול לעבודה:
לגרשה ומשנה היא כנבוכות (דף מה:.)
וע"פ שעדיין לא גרשה: יורד. מן העבודה לאחר שסיים ומגרשה:
על

נשים פסולות לכהונה פסול לעבודה:
לגרשה ומשנה היא כנבוכות (דף מה:.)
וע"פ שעדיין לא גרשה: יורד. מן העבודה לאחר שסיים ומגרשה:
על

והג' ע"ה נודר ועובר יורד ופטר. קשה לר"י דלמאי הוצרך לחמוי ומני עלה לפרוך ממתניתין גופיה דקמני פסול עד שידור הנאה
ואי אמרת אין נריך לפרט הנדר ליחוש דלמא כו' ונראה לי דלמתניתין הוה מני למימר דפסול מלעבוד אפי' גרשה עד שידור
הנאה שלל יתק לעולם נשים פסולות יותר ולכן לא שייך למיפך ליחוש דלמא כו' כיון דכבר גרשה חו ליכא למיחש דלמא ישאל על
נדרו כדי ליתק נשים פסולות אלל הא דמני ועובר ומגרש פריך שפיר כיון שעדיין לא גרשה יש לחוש דלמא אלל לגבי חכם ושרי ליה ולא יגרש:
אמר